

JUHÁSZ ÉVA

Két nap együtt... (avagy az erdésznők találkozójáról)

Vidám nyári nap volt amikor megérkeztem Mátrafüredre az Erdésznők II. Országos Találkozójára. Várakozással telt. kíváncsian szálltam le a vonatról, mivel nekem mint frissen végzett erdőmérnöknek ez volt az első ilyen jellegű rendezvény, amelyen részt vehettem.

Idősebb voltam, amikor eldöntöttem, hogy erdész leszek és Sopronba az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Karára fogok felvételizni. Tanárait, barátait, rokonaim fűrsának tartották, hogy nő létemre az erdőmérnöki pályát választottam, mondván, hogy az nem nőnek való. Ekkor már – érettebb lévén – nem hagytam magamat befolyásolni, és a fűrsállók, lebeszélő szavakat eleresztettem a fülem mellett. Milyen jól tettem! Eddig még soha, egyetlen pillanatig sem bántam meg, hogy annak idején oly kitartóan az erdészszakmánál maradtam. (Pedig még az egyetemen is próbálták lebeszélni róla...)

Az igazat töredelmesen bevallva, egy kicsit tartottam attól, hogy a találkozó túlságosan feminista jellegű lesz – a fogalom negatív értelmében –, ugyanis az effajta eszméknek, dolgoknak nem vagyok őszinte híve. A rendezvény ideje alatt azonban megbizonyosodhattam arról, hogy ilyenről szó sincsen és a félelmem teljesen alaptalan volt.

A két nap ragyogó jó hangulatban telt el. Ami külön örömemre szolgált, hogy évfolyamtársaim és közvetlenül egy évvel felettem végzett erdőmérnökök (kevés kivétellel) szintén eljöttek a találkozóra. Így érkezéseimkor a számomra még sok-sok idegen arc között ismerősökre is bukkantam. Valószínű őket is, csakúgy mint engem, főként a tapasztalatszerzés, az ismerkedés lehetősége és a kíváncsiság vitte el a rendezvényre és nem utolsósorban pedig az, hogy két napot együtt lehetünk. A találkozó mottója is ez volt: EGYÜTT! A mottó lényegét dr. Ráczné dr.

Schneider Ildikó nagyon frappánsan fogalmazta meg, amit le is jegyeztem magamnak: „Az együtt nem csupán azt jelent, hogy mi erdésznők együtt, hanem együtt azokkal, akikhez sorsunkat kötöttük, együtt szaktársainkkal, akiknek a céljuk a miénkkel azonos: szebb, jobb magyar erdők létrehozása, de együtt mindazokkal, akik nem a mi szép szakmánkat választották hivatásul, de azért munkálkodnak, hogy kis országunk felvirágozzék.” Érdemes e gondolatot megfontolni és jó lenne, ha ezek a szavak nem csak a gondolatainkig jutnának el, de cselekedni is ezek szerint cselekednénk, hiszen: „Egyedül nem megy!”

Így utólag visszagondolva a találkozóra, jóleső érzéssel tölt el és mindig boldogan fogok emlékezni arra, hogy hozzánk fiatalokhoz mindenki érdeklődéssel, egyfajta gondoskodással, törődéssel fordult. Volt olyan például, aki segítségét előre felajánlotta, ha a jövőben bármilyen gondunk, problémánk adódna. Nagy élményt jelentett számomra az is, hogy a találkozó alatt a vendéglátó erdőgazdaság dolgozói nagyon „kitettek magukért”, sürögtek-forogtak körülöttünk, lesték minden kívánságunkat.

Mindent összevetve örülök nagyon, hogy részt vettem, részt vehettem az Erdésznők II. Országos Találkozásán. Nyugodt szívvel mondhatom, hogy a hozzá fűzött reményeim beváltak, mert – ha az idő rövidsége miatt nem is mindenkiel tudtam megismerkedni – sok új ismerőt szerezve, újabb tapasztalatokkal gazdagodva térhettem haza. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetemet és hálámat fejezzem ki mindazoknak, akik lehetővé tették ennek a találkozásnak a létrejöttét, megszervezték, megrendezték, véghez is vitték azt. Szép volt lányok! Szép volt fiúk!

Jó szerencsét!

ÜDV AZ ERDÉSZNEK!

Az Erdésznők II. Országos Találkozásának résztvevői

Andrásk Józsefné (Murakeresztúr), Andrásiné dr. Ambrus Ildikó (Ásotthalom), Angeli Edig (Adony), Aradvári Károlyné (Győr), Bacsó József (Balassagyarmat), Bajcsiné Tóth Ida (Gyöngyössolymos), Balásné Vincze Márta (Miskolc), Bálint Józsefné (Keszthely), Bauer Zsoltné (Sopron), dr. Becker László (Budapest), Begva Lajosné (Kecskemét), Biróné Márton Zsuzsa (Miskolc), Büttner Melinda (Szigetmonostor), Bűrösné Péterné (Budapest), Bus Mária (Veszprém), Cserép János (Miskolc), Csikós Erzsébet (Jászárokszállás), Csobánczi Erzsébet (Budapest), Csóka Györgyné (Mátrafüred), Csutora Lászlóné (Zalaegerszeg), Danier Márton (Budapest), Dóró Katalin (Nyíregyháza), Elek Miklósné (Debrecen), Enmerlingné Köhler Marietta (Székesfehérvár), Erdei Lajos (Berettyóújfalu), Fábrián Gáborné (Keszthely), Feketéne Perchtol Éva (Győr), Fifek Katalin (Országy), Földes Mária (Lad), Földi Lajosné (Debrecen), Freiler Mónika (Kaposvár), Gaál Györgyné (Székesfehérvár), Garamszegi István (Eger), Gazdag Izabella (Debrecen), Gembiczky Ferencné (Mátraalmás), Gombás Istvánné (Szolnok), Grób Jánosné (Ugod), Gyúás Pálné (Járdánháza), Gyenes István (Eger), Halápiné Kemény Zsuzsanna (Szeged), Hegedűsné Horváth Olga (Lillaüred), Hronyecz Antal (Nyíregyháza), Huszár Pálné (Örd), Joblonkay Zoltánné (Budapest), Jaksz Istvánné Hadonás Júlia (Kistelek), Jóna Ágnes (Budapest), Juhász Éva (Fertőd), Kardos Ferencné (Sopron), Kis Lászlóné (Gyöngyös), Kiss Éva (Keszthely), Kiss Gábor Antalné (Győr), Kissné Szabó Gabriella (Pilismarót), Kovácsné Dobos Ildikó

(Kaposvár), Korek Károlyné (Miskolc), Kovács Gyuláné (Budapest), Kovács Gyuláné (Eger), Kovács Jánosné (Rönkházy), Lacza Tamásné (Kecskemét), Lengyel Zoltán (Szeged), Lengyel Zoltánné (Szeged), Dr. Madas Katalin (Budapest), Marjai Zoltánné (Budapest), Marschall Tamásné (Budapest), Marosvölgyi Istvánné (Szeged), Mátyás Béla (Miskolc), Mester Gézné (Budapest), Mezei Istvánné Ocskó Jolán (Nyíregyháza), Mollay Jánosné Madas Gabriella (Sopron), Molnár Lászlóné (Kaposvár), Molnárné Valkó Melinda (Budapest), Nagy Jánosné (Felsőölkény), Nagy Jolán (Debrecen), Nagy Veronika (Baja), Nemes Lászlóné (Kishuta), Ormos Balásné (Sopron), Pálné Rajki Annamária (Vác), Pápai Gábor (Budapest), Pettkó Szandor Aladárné (Baja), Pintér Beáta (Miskolc), Polner Frigyesné (Ásotthalom), Polner Katalin (Nyírlőrinc), Primusz Sziklai Tünde (Pápa), Putnai Józsefné (Lovasberény), Ráczné dr. Schneider Ildikó (Sopron), Reményfy László (Eger), Reményfy Lászlóné (Eger), Rencsiné Ágh Mária (Tálya), Rendes Béláné (Debrecen-Bánk), Rostáné Reményfy Rita (Mátraháza), Roth Mathaeza (Sopron), Rozmann Hajnalka (Agostyán), Schnotzer András (Eger), Schnotzer Andrásné (Eger), Sipos Istvánné (Kecskemét), Skerianitz Sára (Győr), Steiner Józsefné Plesovszky Mária (Miskolc), Szabó Csilla (Szentendre), Szabó Jánosné (Nyíregyháza), Szász Mária (Budapest), Szászok Istvánné (Ópusztaszer), Székelyné Fábrián Annamária (Császártöltés), Szombathelyi Mihályné (Devecser), Szűcs Szabolcsné (Belsőbaránd), Tóth József (Szeged), Újváriné dr. Jánai Éva (Mátrafüred), Vass Sándorné Galambos Éva (Szeged), Veres Irmén (Berettyóújfalu), Veszeli Istvánné (Pörbölly), Völgyesi Antónia (Miskolc), Vörös Istvánné (Surd), Zachar Miklósné (Keszthely), Zovány Györgyné (Balassagyarmat), Zoltovgyi Lászlóné (Eger).

17 év az erdészeti szakoktatás szolgálatában

Végigpergetve a múltat, gondolatban végigsétálva az ásatthalmi Bedő Albert Erdészeti Szakiskola és Kollégium patinás folyosóján, felidéztem el kutatni, színes tablókát – Csóka Istvánné nézett rám a sok-sok régi fénykép közül –, így írásom témáját már akkor eldöntöttem.

Itthon az iskola irattárában búvárkodva, valamint a családdal egyeztetve kezdtem el kutatni. Csóka Istvánné Fodor Irén 1931. július 13-án erdész családban született Baranya megyében, Kővágótöttösön. Négyen voltak testvérek, két lány és két fiú. Középiskolai tanulmányait Pécsen, az Ipari Leány Középiskolában végzi kitűnő eredménnyel. Az édes-apa hivatása meghatározó élmény a Fodor gyerekeknek, hiszen Irén mellett bátyja, Imre is Sopronba az Erdmőrnöki Főiskolára jelentkezik. Mindkettőjüket felveszik, Irén 1950 őszén kezdi meg tanulmányait. Szerencséje is van, hiszen azokban az években kezdenek először hölgyeket felvenni az Erdmőrnöki Karra. Így hivatásul ő is a számára oly kedves erdőt választhatta. Diplomamunkáját a Termőhelyismerettani Tanszéken Tanka Sándor tanszéki vezető irányításával Püspökladányban, az ERTI Szikfásítási Kísérleti Állomásán készíti a szikfásítás, illetve kísérleti állomás erdejében termőhelyi vizsgálatok témakörben. Diplomamunkáját sikeresen védi meg, és a főiskola erdőművelési tagozatán szerez oklevelet 1954-ben.

A végzést követően 1954-59 között a Duna ártéri, valamint a Bajai Állami Erdőgazdaságok Érsekcsanádi, Hajósszentgyörgyi és Bajai Erdészeteinél dolgozott, mint szak-előadó, illetve erdészvezető-helyettes. Közben 1958. ja-

Ásatthalmi hársak

nuár 6-án házasságot kötött Csóka István kerület-vezető erdészsel.

Gyermek- és szakmá-szeretetét, valamint tudását együtt szeretné kamatoztatni az erdészeti oktatásban. Már 1958-ban felmerül, hogy Szegedre megy oktatni. Végül is 1959 nyarán mondja ki a végső igent, és adja be felmentési kérelmét. Erdélyi János igazgató, mint minden időben és minden helyen becsületos, szorgalmas munkaeuról köszönt el, ám az utolsó percre marasztalni próbálja. Mindhiába.

Ebben az időszakban, az 1955-ben Debrecenből Szegedre költöző Erdészeti Technikumot összehajlítják az egykor szebb napokat látott ásatthalmi szakiskolával. A közös igazgató Ásatthalmára irányítja az ifjú párt. A döntés szerencsésen egybeesik Csókáké akaratával, hiszen „a városi élet nem nekünk való” – írják levelükben.

Ásatthalmán ekkor az 1959 szeptemberétől meginduló 2 éves erdészeti szakiskolai képzés folyik. A szakmai tanári kar nyugdíj előtt áll, elkelt a friss erdő az iskolában. A Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási és Kísérletiügyi Főigazgatója Csókánét 1959. július 1-től kinevezi az ásatthalmi Erdészeti Szakiskola tanárának. 1500 forintos fizetéséhez 240 forintos működési és 200 forintos mérnöki pótlék járult. Az iskolában szolgálati lakást kaptak.

Az 1958/59-es tanévben 40 tanulót vesznek fel. Az oktatás 2 tanárral és 1 óraadóval folyt. Az 1959/60-as tanévben már két 40 fős osztály is van, akiket 5 tanár és 1 óraadó tanít. 1961-től a földművelésügyi miniszterhelyettes engedélyezte az iskola nevében a Bedő Albert előnevet használni. „Ennek megfelelően az intézmény teljes nevét a következőkben határozom meg: Bedő Albert Erdészeti Szakiskola, Ásatthalom. Az iskola dolgozói és tanulói tekintsek példaképüknek a névadót és további munkájukat az iskola névadójához méltó lelkesedéssel végezzék.”

1963-ban a Földművelésügyi Minisztérium Szakoktatási és Kísérletiügyi Főigazgatóságától az iskolák felügyeletét az Országos Erdészeti Főigazgatóság veszi át. Csókáné az OEF-től 1964. január 1-i hatállyal megkapja a tanári kinevezését. Alapilletménye ekkor 1670 forint. A kezdeti pótlékok 100 Ft területi pótlékkal egészültek ki.

1964-ben a szakiskola önálló igazgatásúvá válik Gyarmati Endre erdőmérnök vezetésével. Ekkor a kiváló oktató-nevelő munkát évente rendszeresen elismerték. Csókáné 1965 decemberében erdészvezetői vizsgát tett az OEF erre a célra létrehozott vizsgabizottsága előtt. 1967-ben megkezdte tanulmányait Gödöllőn az Agrártudományi Egyetem Tanártovábbképző Intézetében. Közben, 1968. május 1-i hatállyal kinevezték a szakiskola igazgatóhelyettesévé. 1969-ben szerzett tanári diplomát Fírbás Oszkárral, Kondor Antallal és Tuskó Lászlóval együtt. 1969-ben a Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója kitüntetést kapja dr. Dimény Imre miniszter-től.

1968-ban egy korszak lezárult a szakiskola életében, hiszen a 2 éves szakiskolai képzésre nem vesznek fel több hallgatót. Helyette megváltozott tanterv szerint 3 éves szakmunkásképzés veszi kezdetét. Ám az erdőművelő-fakitermelő szakma oktatásához a feltételek még hiányoztak.

A 70-es évek elején megkezdődött a szakmai tantervek, szakmai szintek kidolgozása, tankönyvek készítése, mely munkából Csókáné is aktívan kivette részét. 1972-ben a korszerű szemléltető eszközök és módszerek fejlesztése, valamint a szakmunkásképzési reformhoz tanügyi dokumentációk készítésében végzett kiemelkedő munkáját ismeri el a MÉM Szakoktatási Főosztály vezetője, dr. Szűcs Kálmán. 1972-ben elkészítette az Erdei növény- és állattan tankönyvpótló jegyzetét. A jegyzet saját rajzaival illusztrálta. Az ekkor készült tankönyvpótló jegyzetsorozat közel két évtizedig szolgálta a szakmunkásképzést.

1972-ben az ásványi Erdészeti Szakmunkásképző Intézet akkori igazgatója, Dózsa József a gödöllői Agrártudományi Egyetem dékánjának terjeszti fel Csókáné doktori cselekmény folytatására irányuló kérelmét.

Kimeríthetetlen energiáját jellemzi, hogy állandóan tovább képezi magát, igyekszik minél többet tenni az oktatás színvonalának emeléséért. Pályázatokat is ír. Így 1973-ban

a MÉM módszertani és didaktikai pályázatán pályamunkája III. díjat kapott. Közben az ásványi Szakmunkásképző Intézet fenntartását egy minisztertanácsi határozat, illetve egy Munkaügyi Minisztériumi rendelet hatására 1973. szeptember 1-től a Csongrád megyei Tanács alá el.

Csókáné 1974-ben részt vett a MÉM Mérnök- és Vezetőképző Intézetében a Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézetek igazgatóhelyetteseinek továbbképzésén.

1975-ben részt vett az új erdőgazdasági szakmák szakmai szintjének kidolgozásában, az erdőgazdasági gépész, fáktermelő gépész és erdőművelő szakmáknál.

1975. december 18-án váratlanul elhunyt. Nagyon korai halála egy szakmai, pedagógiai sikereken gazdag életutat tört ketté.

Most, amikor az erdészeti szakmunkásképzés ismét nagy változások előtt áll, hiszen 1998-tól egy új típusú szakmunkásképzésre térünk át, több száz tanítványával, egykori munkatársaival, családjával együtt kívánunk emlékezni Csókáné Istvánné erdőmérnök-tanár, akinek munkája az iskola névadójához méltóan meghatározó volt az ásványi magas színvonalú erdészeti szakképzésben. (Fotó: archív)

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó
erdőmérnök-tanár

Erdőfeltárásunkról

Visszatekintve az elmúlt évtizedekre, az erdészeti úttépítésnek volt egy hősi, egy virágzó, s van egy hanyatló kora.

A „hősi” korban, az 50-es években kezdtek kollégáink az erdészeti úttépítés sokszor küzdelmes, úttörő munkáját.

A „virágzó” korban (60-70-80-as évek) különböző mértékű nagyobb támogatásokkal erdeink nagy részében megépült az alapúthálózat.

A 90-es években hanyatlás indult meg. A támogatás csökkent, majd két évig szünetelt, s az erdészeti ágazatban bekövetkezett egyéb változásokkal együtt a támoga-

tás hiánya teljesen tönkretette az úttépítés lendületét és a saját úttépítő részlegeket. A saját kivitelezés, a saját építőrészleg jelentősége pedig vitathatatlan elsősorban az építési költségek nagyságrendjében, de a rugalmasabb munkavégzés, érdekezonosság tekintetében is.

Az erdőfeltárásban sok feladatunk van még. Egyrészt, ha nem is olyan nagy mennyiségben, mint régebben, de mindig van új út építésére igény, másrészt a meglévő utak fenntartása, felújítása, illetve a földútjaink időjárásbiztossá tétele komoly energiát és anyagiakat igényelne.

A mélypontról azért remélem, kiemelkedünk lassan. Harmadik éve ismét hozzá

lehet jutni némi támogatáshoz, ha van elég erőnk, türelmünk áttörni a bürokrácia sok-sok buktatójára.

Részenytársaságunk ez évben két új út építésére és 12 út felújítására adott be pályázatot, melyeket sikerült megnyernünk. Ezt a nagy feladatot csak úgy tudjuk megvalósítani, hogy az építésvetőségünket, ha karcsúsítva is, de szerencsére megtartottuk.

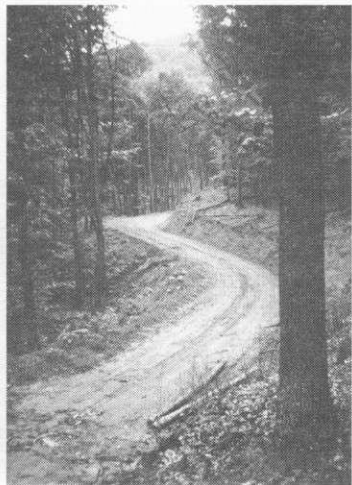
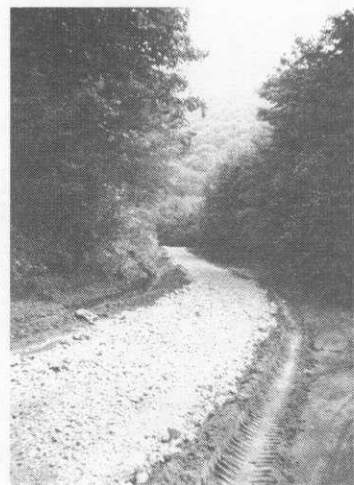
Természetesen óriási erőfeszítést, odafigyelést igényel kollégáimtól, hogy ezt a 200 millió forintos beruházási programunkat két év alatt be tudjuk fejezni.

A konkrét feladatok mellett sokszor komoly harcot kell vívni egy-egy út megépítéséért különböző fórumok ellenállása miatt. Aki gazdálkodik, az tudja igazán átérzeni az egyetemen tanultakat, hogy „erdőfeltárás nélkül nincs rendszeres, tartamos erdőgazdálkodás”. Véleményem szerint egy jól kezelt erdő sokkal szebb látványt nyújt még egy laikusnak is, mint egy összeroskadt vagy túl sűrű, felnyurgult, ápolatlan állomány. Az erdő kezeléséhez pedig út kell, ami természetesen nem sztráda, hanem a terephez simuló vonal, melynek szélessége akkora legyen, hogy a fatermelés szükséges munkáit és a biztonságos faanyagszállítást lehetővé tegye.

Az erdőfeltárási munkának minden időben megvoltak a problémái, nehézségei, de aki lelkesen végezte munkáját, annak örömet is szerzett.

Remélem és kívánom, hogy a jelenlegi „feltárási” munkatársak, s majd az elkövetkezendő új nemzedék is megtalálja ezt az örömet az erdőfeltárában, az erdő szolgálatában.

Kép és szöveg: Zsilvölgyi Lászlóné

A NEFAG Rt. adott otthont a központi erdősítési program megnyitójához

Meglehetősen magas rangú delegáció jelent meg az ünnepségen. Ott volt **Horn Gyula** miniszterelnök, **Nagy Friegyes** földművelésügyi miniszter, **Kiss Péter** munkaügyi miniszter, **dr. Halmos Csaba**, a Közmunkatanács Hivatalának vezetője és **Dauner Márton**, az Erdészeti Hivatal elnöke.

A sajtótájékoztatón elhangzott, hogy a Közmunkatanács 1997-ben három pályázati fordulót hirdetett meg. A beérkező pályázatok támogatására két szakértő egymástól függetlenül végzett értékelése után a Közmunkatanács tett javaslatot. A támogatások odaítéléséről a munkaügyi miniszter határozattal döntött.

A programmal kapcsolatos információkat **Berényi Gyula** főtanácsos (Közmunkatanács Hivatala) ad a 332-0906-os telefonszámon.

Erdősítési program

Az 1998-2000-ben elvégezhető munkákat és ezek költségét az alábbi táblázat tartalmazza:

Év	Telepítés		Ápolás, tisztítás stb.		Összesen		MFt
	ha	fő	ha	fő	ha	fő	
1998	3 300	1 650	23 360	6 190	26 660	7 840	2 750
1999	4 000	2 000	49 000	13 000	53 000	15 000	6 396
2000	4 000	2 000	49 000	13 000	53 000	15 000	7 035

(Az 1998. évi pályázati kiírást lásd az Erdészeti Lapok novemberi számában.)

Az erdősítési munkák magukba foglalják az új erdők telepítését, erdőfelújítások pótlását és ápolását. 1997-ben a munkanélküliek foglalkoztatása nagyobb mértékben az erdősítések ápolásában valósulhat meg a munkák gyorsabb

elkészíthetősége miatt. 1997-ben hat megyében négy erdőgazdaság területén mintegy 2000 fő foglalkoztatása valósul meg.

Mivel hasonló kezdeményezés az elmúlt években már volt, a szerkesztő csendesesen idézi a közmondást:

„Nyugtával dícsérd a napot”.

Szebeni László vezérigazgató ad tájékoztatást

A munkanélküli erdősítők

